Ч. 170 (13.409). Львів, понеділок 3. липня 1933. [illegible] Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ВІД СЛІВ ДО ДІЛ!

Нова фаза у боротьбі за українське шкільництво.

Шкільний плебісцит це тверда школа життя для українського народу. Та вона не вийшла нам під моральним оглядом на зле: навпаки — мала неабияке національне громадянсько-виховне значіння. Десятки й сотки тисяч українських батьків і матерей мусіло безпосередньо виповнювати, підписувати й леґалізувати шк. декларації, дбати про своечасне доручення їх пов. шкільному інспекторові, реагувати на ріжні противні заходи, опісля робити рекурси і т. д. і т. д. Таким чином вишколювалася армія свідомих і беззастережних, готових на найбільші пожертви борців за українську національну школу, яка в останньому плебісциті зросла до небувалої досі сили: 300.000 душ на просторі українських земляв від Карпат аж по пінські болота, від Збруча далеко поза Сян! Це той свідомий, надійний елемент, на якому можемо тепер базувати не тільки паперову, але й активну творчу боротьбу за українську рідну школу. І саме тепер надходить час, коли від паперових заяв мусимо перейти до активної, творчої праці. А цієї праці пребагато, коли зважимо, в якому жалюгідному стані находиться сучасне шкільництво взагалі і українське зокрема.

Вже в 1930-31 шк. році для 840.000 дітей в Польщі не було місця в істнуючих школах, ані шкільних будинків, ані вчителів — чи властиво учительських етатів. Що року прибуває кругло по 200.000 свіжих дітей. Щоби нині заспокоїти потреби на полі шкільництва, треба би — по обчисленням Станислава Ромера — 60.924 нових шкільних кляс, рахуючи по 60 дітей на 1 клясу, отже на самі шкільні будинки треба би 4 до 5 міліярдів зол. На вчительські платні треба би постійно підвищати квоту по 20 міліонів річно, а Польщу не стати на такі видатки. І маємо такий дивогляд, що сотки тисяч дітвори росте без науки і в тому самому часі тисячі вчителів зредукованих чи передчасно спенсіонованих ходять без праці, тисячі вчительських кандидатів і абсольвентів університету сидять без заняття. Очевидно в першу чергу — українських! На українських землях в кожному повіті є по кільканацять, ба навіть по кількадесять громад (напр. у ліському повіті 67 громад!), де нема ніякої школи. В багатьох громадах школи нечинні, в інших школи віддалені поверх 3 кільометри і т. п.

Отже в першу чергу в усіх тих громадах треба би подбати про освіту для українських дітей. Тому, що основування приватних шкіл по думці нового шкільного закону натрапляє на великі трудноші, треба користуватися статтею 9 точка 3 закону з 11. березня 1932 р. (Д. З. Р. П. ч. 38 з 7. травня 1932 р. поз. 389) про устрій шкільництва і **організувати навчання дітей дома.** Дотична стаття звучить дослівно так:

„Шкільний обовязок виконується через побирання навчання: а) в публичній народній школі, б) в іншій школі, в) **дома. Міністр** Віроісповідань та Освіти означує умовини, на яких науку в іншій школі або дома можна визнати за сповнення шкільного обовязку, а також установляє загрози до тих, що в **цілости відтягаються** від цього обовязку".

Головна Управа „Рідної Школи", виконуючи ухвалу Загального Зїзду з 24. квітня 1933 р., видала обіжником з дня 31. травня 1933 р. ч. 1066/33 фахову інструкцію у справі домашнього навчання і про евіденцію осіб, що могли би його провадити та місцевостей, де треба би влаштувати таке навчання. Це був останній акт, який перед смертю підписав незабутній голова Рідної Школи пок. Ілля Кокоруда. У тій інструкції подані докладні поучення як влаштовувати домашне навчання згідно з духом цього закону, подані взори повідомлень до шк. властей і взори рекурсів на випадок відмовного вирішення.

Річ ясна — таке домашне навчання можна і треба влаштовувати також всюди, де з важних причин для добра українських дітей таке домашне навчання булоб вказане, особливож, якщо в дотичній українській місцевості школа неукраїнська і **вчитель чужої народности.**

У теперішніх важких обставинах зорґанізовано переведене таке домашне навчання на просторі всіх українських земель булоб до деякої міри законним суроґатом українського шкільництва і далоб соткам і тисячам українських безробітних вчителів, вчительських кандидатів та інтеліґенції чесну ідейну працю і сякі-такі засоби до життя. Тому перевести так законну орґанізацію домашнього навчання на місцях — це не тільки з національних і громадянських, але й з економічно-суспільних оглядів справа дуже важна.

„Рідна Школа" совісно сповнила свій обовязок у рамах свого статуту. Перевела шкільний плебісцит, наладнала Правну Оборону, дала потрібні вказівки до дальшої творчої праці, яка доцільно переведена на місцях може мати для українського народу далекосягле значіння. І саме ходить тепер про те доцільне переведення орґанізації домашнього навчання на місцях!

Для переведення такої зорґанізованої масової праці треба активної участи всіх свідомих українських сил. У першу чергу повинні занятися тим наші **політичні проводи** і масовими вічами, нарадами та конференціями по повітах і на місцях підготовити ґрунт. Дальше — сотки **українських студентів** повинні зі своєї сторони зактивізувати й підготовити справу домашнього навчання, памятаючи, що в численних випадках таким чином посередньо чи безпосередньо й для себе підготовляють варстати праці. Очевидно й **безробітні вчителі і вчительські кандидати,** хоч як пригноблені злиднями, не сміють сидіти бездільно, ждучи „на посаду", але повинні самі підготовляти на місцях грунт для домашнього навчання і творити для себе варстати праці.

До цієї творчої праці треба взятися вже тепер, негайно, не тратячи ані хвилини дорогого часу, очевидно в повному порозумінні з Повітовими Кружками „Рідної Школи". Місяць липень мусимо використати для упертої кампанії для освідомлення українських мас у справі оборони українського шкільництва і творчої праці на тому найважнішому відтинку боротьби за життя української нації. Уся наша преса, а особливож популярна, повинна в місяці липні присвятити цій справі як найбільше місця і поучити та заохотити загал до діла!

(І. г.)

Траґедія середущого і молодого покоління.

V.

Є ЗЛЕ І НЕ БУДЕ КРАЩЕ.

Підставою господарського життя є продукція хлібороба, робітника, ремісника, промисловця. Інтеліґенція як суспільна верства нічого не продукує, не витворює ніяких нових матеріяльних вартостей. Інтеліґенцію удержують продукуючі верстви. У багатьох европейських державах, як Німеччина, Франція, Чехія, Польща й інших є завелика кількість інтеліґенції у порівнанні до кількости й господарської сили продукуючих верств. У тих державах у часах доброї повоєнної господарської конюнктури істнувала велика надпродукція інтеліґенції, Щоби цьому зарадити, багато урядів розбудовує інтензивно фахове шкільництво, а припинює розвиток загально-образуючого шкільництва. З приходом тяжкої господарської кризи положення інтеліґенції стає траґічне. Супроти великого зубожіння, а навіть руїни продукуючих верств хліборобства, ремесла, промислу, надпродукція інтеліґенції стає просто пригнітаючою. Навіть інтеліґенція вільних фахів не находить праці й зарібку. Коли селянство й робітництво та міщанство терпить недостаток, то засягає поради у лікаря, адвоката і т. п. лише у рідких випадках.

Всі познаки показують, що господарська світова кріза буде довготрівала, що хто знає, чи не прийдуть ще важчі часи, що переустрій господарського життя у світі буде відбуватися в повільному темпі, а вслід за тим в такому темпі йтиме поправа господарських відносин.

З цього виходить, що кріза й безробіття інтеліґенції в багатьох державах не є конюнктуральною, хвилевою, а есенціональною. Тому нема ніяких виглядів, що в близькому часі може наступити поправа відносин. Одиноким зарадчим засобом є значна редукція продукції інтеліґенції, спрямування молоді до практичних фахів. На цей шлях ступила і Польща, переводячи далекойдучу шкільну реформу.

Серед зовсім відмінних обставин живе український нарід. У нас не тільки що нема надпродукції української інтеліґенції, а навпаки істнує катастрофальний брак.

КАТАСТРОФАЛЬНО МАЛА КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ.

Довоєнні часи. У довоєнних часах продукція української інтеліґенції на всіх українських землях була мінімальною в порівнанні до чисельности інших верств і запотребування. У царській Росії інтеліґенції взагалі було так мало, що уряд імпортував чужонаціональних інтеліґентів-фахівців і платив їм високу винагороду. На Великій Україні майже не було свідомої під національним оглядом української інтеліґенції. Навіть та інтеліґенція, що вийшла з української селянської верстви, була в багатьох випадках зросійщена. У порівнанні з Великою Україною в Галичині була до війни поважна кількість української свідомої національно інтеліґенції. Однак у порівнанні до кількости польської інтеліґенції в Галичині української інтеліґенції було дуже мало. До війни було в Галичині сімдесять кілька польських, а лише 7 українських державних гімназій. Не було ні одної фахової школи з українською мовою навчання. Галицькі шкільні закони пляново утруднювали українському народові продукцію інтеліґенції, а полекшували це полякам. Тип народніх шкіл по селах у Галичині був того роду що замикав селянській молоді доступ до гімназій. Щоби дістатися до ґімназії, треба було селянській молоді або кінчити міську школу, або доучуватися приватно німецької мови й інших предметів. До заложення української середньої школи вимагалося ухвали сойму тобто краєвого закону. До основування такої самої польської школи вистарчав розпорядок краєвої шкільної ради. У галицькому соймі поляки мали більшість і тому за основуванням нової української ґімназії українське населення мусіло вести цілими роками тяжку боротьбу в краю, соймі і віденському парляменті.

Не можна проте дивуватися, що при такому стані справи майже всі державні і краєві уряди були обсаджені урядовцями-поляками. Лише в судівництві мали українці поважний відсоток своїх урядовців. Ще менше у порівнанні до кількости урядовців було української

інтелігенції вільних фахів і такої інтелігенції, яка всеціло віддалася би службі свого народу. Думаю, що не багато помилюся, коли відношення української інтелігенції до польської означу відношенням 1 : 15.

Повоєнні часи. За польських часів не росте, а зменшується продукція української інтелігенції. Наведу деякі дані, взяті з польської урядової статистики:

Віроісповідання учнів у відсотках.

	Нар. школи 1925/26	середні 1929/30	учит. 1925/26	фахові 1928/29	високі 1930/1
римо-кат.	73,3	68,0	87,9	79,2	71,9
греко-кат.	10,1	3,8	7,1	2,2	4,4
православних	6,8	2,4	2,1	3,1	2,2
евангеликів	2,9	4,0	2,0	1,6	2,5
жидів	8,8	21,7	1,8	13,8	18,7
інші	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3

Всі учні греко-католицького віроісповідання є української народности. Зате православного віроісповідання є й українці і білорусини і москалі. Зокрема поважний відсоток учнів середніх і високих шкіл православного віроісповідання є російської народности з огляду на те, що і на північно-західніх українських землях і в корінній Польщі живе поважна кількість російської інтелігенції, яка своїх синів і доньок посилає до середніх і високих шкіл.

Беручи те все на увагу не помилюся, що з загальної кількости 6,8 учнів народніх шкіл православного віроісповідання було 4 відс. української народности, учнів середніх шкіл з загального числа 2,4 було 1,1 відс. українців, в учительських семинарах 0,5 відс. українців, у фахових школах 1,5 відс. українців, у високих школах 1,0 відс. українців.

Таким чином відсоток учнів української народности обчислюємо:

в народніх школах на	14,1%
в середніх школах на	4,9%
в учительських семинарах на	7,6%
в фахових школах на	3,2%
в високих школах на	5,4%

Коли приймемо скромно відсоток українського населення у польській державі тільки на 21,5 відс. загалу населення, тоді стане пропречистою і зрозумілою жахлива вимова цифр. Ці цифри кажуть нам і про те, яка кількість української молоді взагалі не побирає ніякої науки. Порівнаймо себе хочби з жидами, а переконаємося, як мало маємо інтелігенції.

Відсоток учнів середніх шкіл української народности постійно спадає, бо в р. 1925-26 виносив відсоток учнів гр.-кат. віроісповідання 4,3 відс., в 1927-28 — 4,1 відс., а в 1929-30 — 3,8 відс. Для кращого зрозуміння подам також кількість учнів середніх і високих шкіл на основі віроісповідань в абсолютних цифрах:

У р. 1927-28 було в Польщі 209.194 учнів середніх шкіл. В тому рим.-кат. 140.913, греко-кат. 8.615, православних 5.764, евангеликів 8.197, жидів 45.381.

У 1928-29 р. було в Польщі 43.249 студентів високих шкіл, а в тому: римо-кат. 28.865, гр.-кат. 1.977, евангеликів 1.027, православних 784, жидів 8.407.

На українській території, себто у воєвідствах львівському, станиславівському, тернопільському, волинському і поліському було в р. 1927-28 — 167 середніх шкіл, а в тому лише 6 державних і 14 приватних середніх шкіл з українською мовою навчання.

Наведені сухі цифри доказують катастрофально малу продукцію української інтелігенції у межах польської держави. Останніми роками наступило чергове значне погіршення, але про це напишу в черговій статті.

В. Целевич.

Розвиток унійної акції на Волині.

(Жмут інформацій.)

Під цим наголовком появилася у краківському двомісячнику „Орієнс" (число 3), що його видає східна місія оо. Єзуїтів у Польщі, цікава інформаційна стаття, з якої вибираємо отсі дані:

Рух унійний на Волині давався заобсервувати ще в рр. 1923 і 1924. В тому часі зголосився до унії чернець з Почаєва о. Сергій Спитецький і ще один світський духовник, який пізніше виявився негідним аферистом. Ширша унійна акція почалася в 1926 р. на весну, колито на Волинь приїхали з Галичини оо. Редемптористи, які занялися одночасно скріплюванням в унії кількох православних священиків, що тоді зголосились на унію, і візитацією кольоній галичан-уніятів, які на Волині закупили землю, або шукали заробітку по містах.

Від 1927 р. почали творитися нові уніятські парохії. Одна з перших була в **Жабчі,** пов. Луцьк, відомому з боротьби за місцеву церкву між православними й уніятами. Скінчилось на тому, що уніяти вибудували собі в 1931 р. окрему дерев'яну церкву. Парохом Жабча є тепер о. Микола Денисенко-Курдибанський, вірних має ця парохія дещо понад 200 душ. Другою давнішою парохією є **Цегів,** пов. Горохів. Церква в парохії б. уніятська, парохом б. прав. чернець о. Нифонт Медвідь, вірних 517. З православія перейшли на унію також парохії: **Дубечно,** пов. Ковель, 4.300 душ; **Гумнище,** пов. Горохів, 350 душ; **Краска,** пов. Ковель (з початку філія Дубечна), понад 1.000 душ. В тих трьох парохіях уніяти зберегли при собі церкви, які служили їм, коли ще були в православію. Священиками є тепер: в Дубечні о. Василь Грош, в Гумнищах о. Гамаїл Перчеклей, у Красці о. Серафим Яросевич; два останні були православними черцями. З православія перейшла на унію також частина парохії **Кусківці Великі,** пов. Кремянець. Обслуговує її тепер б. прав. чернець о. Іліян Гук, число душ 250, які будують собі муровану церковцю. Після того, як оо. Редемптористи осіли в **Ковлі,** повстала і там парохія переважно з б. **православних,** що має 300 душ.

Крім вичислених вище парохій, що їх утворили б. православні, є ще на Волині кілька парохій, які обслуговують переважно кольоністів з Галичини, не виключаючи очевидно і тих, що переходять на унію з православія. Такими парохіями є: **Антонівка,** пов. Сарни, ок. 2.000 душ та **Ожджутичі,** пов. Горохів, 1.200 душ. Обслуговують ті парохії священики з львівської архиепархії: в Антонівці о. Ксенофонт Керша, в Ожджутичах о. Василь Додик. В парохії Антонівка богослуження відбуваються крім того в кількох каплицях, як у **Кадобищі** (капл. лат.), в **Малім Седлищі** й **Олександрівці.** Є це взагалі парохія дуже розлога і буде певно небавком поділена на дві або більше. В Ожджутичах вибудували нову церкву. Інші кольонії галичан обслуговують досі оо. Редемптористи, що доїздять до них з Ковля. До таких стацій належить найперше **Поворськ,** пов. Ковель, 300 душ, еригований уже як парохія. Богослуження відбувається тимчасом у місц. лат. костелі і в каплиці на військовому цвинтарі у **Гриватках.** Досі ще не зорганізовані парохії для численних кольоній у громадах **Голуби, Турийськ, Верба** й ін. Богослуження відправляються або в церквах ново збудованих, як у **Рафалівці** (120 душ), у **Жджарах Великих** (400 душ), в **Бубнові,** або в домах приватних у **Демятинівці, Сорочині, Вербі, Гнійні, Марії Волі** (у школі), в **Милині** (у лат. капл.) та інших.

В найближчому часі можна надіятися утворення нових уніятських парохій: в **Дубні,** де при східній семинарії істнує простора церква (давній побернардинський костел), у **Золочівці,** де є ок. 500 уніятів з б. православних, потреби яких обслуговує тимчасом парох Жабча, в **Заставю,** пов. Рівне, де вже є матеріял на будову церковці, накінець в **Луцьку,** де тимчасом уніятські богослуження відправляє о. Пасічник у

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ЛИПНЯ 1933.

П. КОТОВИЧ.

З радянської літературної критики.

III.

Проблема стилю. — Димарі і трансмісії. — Що кажуть письменники.

(Докінчення.)

Які з суто-художніх проблем цікавлять сьогодні українського письменника і критика? В першу чергу — проблема стилю.

Теоретик „пролетарського режіму" ортодоксальний критик Б. Коваленко вважає, що стиль означує клясове обличчя письменника і йде так далеко в тій „стильольогії", що схильний всі „прориви" і „ідеольогічні ухили" деяких письменників пояснювати їхнім стилем:

„Романтизм хвильовистського типу тільки номінально революційний. Своїм творчим методам і філософською основою — це занепадницький романтизм, що зріс на декадентській літературній спадщині й який не відповідає добі пролетарської революції. В цьому треба шукати причин краху романтизму... Він творчо і ідейно збанкротував перед труднощами будівного процесу. Настроєвий анархізм був здатний на анархічний бунт... І звідси — капітулянські настрої, знесилення, розчарування"...

В іншому місці цієї збірки („Пролетарські письменники") Коваленко пише:

„Однобічність романтичної методи, прикладеної до сатиричного матеріялу *може привести* до отверто реакційних ідеольогічних концепцій"...

Отже поверховність радянського теоретика є аж надто очевидна: виходить так, якби Хвильовий писав улюбленим Коваленковим стилем („пролетарський реалізм"), то ніяких ухилів у нього й не булоб. Чомуж тоді, запитаємо ми, хоч би Кузьмич, Ключча, Коваленко або загально відомий Микитенко не пішли стежкою Хвильового? Адже ж це теж „пролетарські" романтики! Очевидно не стиль тутміродатний.

Зрештою Коваленко навіть не знав, хто першим почав писати на Україні стилем, який він відтак захотів теоретично опрацювати. Розглядаючи творчість Івана Ле і Панча він вагається сказати хто з них перший почав писати стилем „пролетарського" реалізму — він віддає пальму першенства то одному то другому. Тимчасом, коли вже на то пішло, то ця пальма належить безумовно Кулішу (його „97" і „Комуна в степах").

До такого спрощеного поняття стилю міг дійти Коваленко (і не тільки він) під впливом Фріче (російський дослідник), бо цей останній означує стиль „як художньо суцільний і органічно єдиний вираз клясової психо-ідеольогії". В. Коряк, мабуть найбільш освічений із сучасних ортодоксальних критиків, запевняє, що до цього означення схиляються і дослідники немарксисти. У всякому разі проблема стилю, яку загострили були ще формалісти, дуже далеко до розвязання.

Нічого нового на Україні не сказали і що до проблеми форми і змісту. Офіційно віддали примат змістові, але Юринець, наприклад, писав: „На творчости Тичини ми дедалі більше переконуємося, що проблема поезії, є власне проблема форми, а не щось інше"; і далі: „9/10 творів, де оспівують пролетаріят, не є пролетарська література, і ніяка література взагалі, бо цілковитий брак внутрішньої напружености, що становить власне форму, ставить їх зразу поза рямки всяких літературних катеґорій".

Нарешті академик гукає: „Киньте димарі й трансмісії..., бо ці димарі стали вже за амулети, за розсадників заскорузлости і лінивства".

Юринець забуває, що письменники змушені в радянських умовинах *тікати від дійсности,* і от тікаючи, вони ховаються за димарі і трансмісії. Дайте свободу творчости і димарі з трансмісіями зникнуть як камфора, не тому, що вони може комусь осоружні а тому що вони покищо мають мало спільного з українською дійсністю. Зрештою димар поставлений на свому місці і у своїй пропорції находив місце і в дореволюційній українській літературі — отож не димар шкодить, а димар-амулет...

В галузі теорії мистецтва на радянській Україні працюють Коряк, А. Річицький і інші.

Одначе треба ствердити, що тут ми ще й досі не вийшли з під впливу росіян. Позитивно чи неґативно, (в останній час виключно неґативно), обговорюють теоретичні надбання Вронського і Переверзєва.

Теорія мистецтва, беручи її ширше, не належить до нашої сьогоднішньої теми, одначе треба сказати, що ціла Україна живе тепер колишнім надбанням Плеханова — на жаль — зформованого леніно-сталінізмом.

Як куріоз годиться зазначити, що В. Коряк якось був договорився до того, віби Плеханов займався свого часу... ревізією ленінізму. Це все одно якби Ленін займався ревізією... сталінізму.

Що більшовики перекручують марксистські надбання свідчить хоча би отака цитата з Плеханова: „Як сторонник матеріялістичного світогляду, я скажу, що перше завдання є в тім, щоб перевести ідею даного художнього твору з мови мистецтва на мову соціольоґії, щоб знайти те, що можна назвати соціольоґічним еквівалентом даного літературного явища".

Як ми бачили на прикладі Заяця і інших сучасних критиків з першого плеханівського завдання більшовики зробили єдине завдання.

Якже сучасні письменники дивляться на критику? Якось запитали були Панча про це. І він відповів: „Одна голова розумна, а дві голови ще розумніші. Але різна буває критика, коли ви запитуєте мене про марксівську критику, то вона не тільки потрібна, а й необхідна, як ліхтарі на вулицях міста".

Очевидно Панч вважає свою голову за цілу голову, а голову свого критика за пів-голови... (Його додаток про „марксівську" критику це необхідна данина часу)...

каплиці при латинській дієцезіяльній семинарії.

Як з цього зіставлення видно, цифра місцевостей, у яких відправляються уніятські богослуження, доходить на Волині до 30. Всіх уніятів разом з кольоністами з Галичини є кільканацять тисяч. Щодо парохій, то деякі з них є дуже дрібні, але є кілька великих (Дубечно, Антонівка, Краска), що рахують вірних на тисячі.

Стільки інформаційного матеріялу приносить „Оріенс". Від себе можемо тут додати, що якнебудь істнування унії на Волині можна вважати за забезпечене і нема сумніву, що унійна ідея здобуває собі на тому терені щораз-то нових визнавців, то проте розвиток унійного руху на Волині і взагалі на північно-західних землях поступає далеко не так, якби це було при інших обставинах. Адже величезні симпатії українського православного населення до унії загально відомі, можливости її поширення на північно-західних землях кольосальні, а тим часом за кілька літ інтенсивної праці унійний рух на тих землях не охопив більше, як 25—30.000 душ. (Цікавим подаємо, що на Підляші, де є сильна унійна традиція, істнує тепер ледви 9 уніятських парохій з числом душ ок. 3.000. Див. „Оріенс", ч. 2). Причини того стану ріжні: недостача відповідних священиків, недостача уніятських церков і матеріяльних засобів на їх будову та заосмотрення то-що. Одначе найбільше спиняє поширення унії на північно-західних землях інша обставина, а саме факт, що провід цілої тої акції не в руках українського уніятського духовенства, яке з природи річи покликане до праці на тій ниві, а в руках елементів чужих нашому народові, які не знають його душі, його історії, його терпінь і надій. Як інакше виглядалаб унійна акція на українських північно-західних землях, які здобутки малаб вона там вже до нинішнього дня, якби так провід і тон тій акції надавало духовенство з Галичини! А тимчасом на тому величезному терені працює ледви кількох духовних з Галичини, очевидно під контролею не-українців. Та що тут казати: адже навіть уніятський епископ для тих земель не може добитися затвердження його як епископа-ординарія з постійним місцем осідку, тільки мусить підлягати всім лат. епископам на тому терені... Не диво, що в таких відносинах хотів він резиґнувати зі свого становища. Зрештою про ненормальний стан цілої справи свідчить також обставина, що всі ті інформації про унійний рух на північно-західних землях мусимо черпати з польських джерел, у даному випадку з органу, редаґованого езуїтами. А чейже кожний признасть, що про унійний рух між українським і білоруським народом повинні ми всі довідуватись з першого джерела власного, себто з органу веденого українськими чи пак білоруськими руками і друкованого в тих мовах.

Міжнародній конкурс

для співаків і пяністів у Відні.

МУЗИЧНА ТРАДИЦІЯ.

Маленька австрійська республика, одна з найменших держав Европи старається все новими способами звернути на себе увагу, не тільки теоретично, але в першу чергу практично, себто: чимнебудь зацікавити й привабити міжнародню публику, щоби ці гості залишали свої гроші, такі потрібні цьому нащадкові колишньої всемогутньої імперії. А що поняття „Австрія" тепер однозначне з Віднем і Відень, завдяки своїм традиціям, все ще вважає себе „містом музики", отже придумали минулого року організувати у Відні в літніх місяцях „музичні свята" зі спеціяльними оперовими виставами і концертами, яких короною мав стати міжнародній конкурс для співаків і скрипаків. Успіх мав бути подвійний: моральний — зайвий раз підтвердити перед світом девізу „Відень — місто музики", і матеріяльний: стягнути чужинців і на сам конкурс молодих артистів з усіх країн Европи.

Скажім по правді: щодо першого, морального успіху, то в нього вірять мабуть тільки самі віденці — себто „льокаль-патріоти". Всім нам, і музикам-фахівцям, і тим, що більш-менше орієнтуються у музичному русі відомо, що Відень був справді „містом музики" до початку світової війни. Музичне значіння даного міста не лежить ані у співолюбности його мешканців, ані в традиції, хочби найсвітлішій, якою саме Відень може чванитись (цеж місто Моцарта, Бетовена, Шумана, Брамса, Брукнера, Малера!), а в значінні одиниць, які в ньому живуть, творять, виконують музику і виховують нове покоління. І тому Відень стратив своє музичне значіння, коли наслідком політичних подій виїхали із нього майже всі найбільші його представники. З виїздом Шрекера, Шенберґа до Берліна, Відень відразу стратив своїх двох тодішніх найбільших творців, педаґоґів і провідників нових музичних течій, втративши Фуртвенґлера — втратив диріґента, який за короткий час став першим поміж найліпших, врешті з переїздом Шевчіка до Чехословаччини, втратив Відень колишню притягаючу силу для молодих скрипаків. Це тільки кілька прикладів а їх десятки. Наслідки сумного для Австрії закінчення війни і оцих музичних втрат, не дали довго на себе чекати. Безпосередньо по війні колишня музична геґемонія Відня перейшла на Берлін; нині, наслідком політичного перевороту в Німеччині, вона переходить на Париж.

СУМНІВНІ ПОЛЕКШІ ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ.

Всеж таки моральний успіх минулорічного „музичного свята" у Відні, передовсім конкурсу, тимпаче і матеріяльний з певністю були, коли організаційний комітет з бурмістром на чолі рішили й цього року повторити його.

Міжнародній конкурс відбувався від 27-го травня до 18. червня. Будучи весь час на ньому присутнім, я мав змогу не тільки почути кількасот учасників конкурсу, але й познайомитись ближче з його організацією, з її ясними й темними сторонами. Почну від цих других і то відразу від найбільше прозаїчних: матеріяльних. Учасники конкурсу, які при зголошенні мусіли переслати досить високу „вписову" таксу (приблизно 10 долярів), які витратили чимало грошей на їзду і кількатижневий побут у Відні, користали тільки із двох виґід: не платили австрійської віздної візи і користувались — у поворотній дорозі — 30-процентовою знижкою на австрійських залізницях. Коли зважити, що в сьогоднішній Австрії віддаль Відня від границь взагалі дуже мала — нпр. у напрямі до Польщі Відень віддалений від чеської границі тільки на одну годину їзди! — тоді стне ясне, що ця 30-процентова знижка на території Австрії не відгравала взагалі ніякої ролі. Комітет повинен був безумовно вистаратись для учасників конкурсу далекоїдучі залізничі знижки і при переїздах через інші держави і очевидно — в обі сторони.

Дальше: в самому Відні учасники конкурсу не тільки не користувалися ніякими полекшами, які при такій великій міжнародній імпрезі у великому місті повинні би бути самозрозумілі (знижені ціни вступу до театрів, музеїв, на концерти і т. ін.) — але з них ще старалися стягнути гроші при кожній нагоді. Для прикладу тільки такий факт: співаки, які щодня мусіли працювати з акомпаніятором при фортепяні — мусіли оплачувати (в секретаріяті конкурсового комітету): 1) таксу за дозвіл уживання фортепяну (одноразово: 2 шилінґи) і 2) акомпаніятора. Що торкається цих останніх, то вони використовували чужоземців, які не знали мови, міста і обставин, просто нахабно. І так я сам був свідком, як один з акомпаніяторів зажадав від одного з учасників конкурсу — 10 шилінґів за годину акомпаніяменту (коли нормально такса вагається між 2.50—4 шил.). Таксамо й пяністи мусіли окремо платити за вживання фортепянів. Одним словом — вживаючи терміну, поширеного на Рад. Україні — „викачка" грошей на кожному кроці!

Про якісь спільні оглядини музичних памяток, яких так богато у Відні, або прогульки в його чудові околиці, за почином комітету — не було й згадки.

ОРҐАНІЗАЦІЯ ЗМАГАНЬ.

Сам конкурс, до якого зголосилось яких 250 співаків і стільки пяністів усіх національностей, відбувався так: передовсім ставав кожний з учасників перед „малою" комісією (окремі для співаків окремі для пяністів), яка зразу відкидала найменш придатних і не допускала їх до дальших іспитів. Хто „пройшов" цю першу комісію, ставав уже до головного конкурсу перед т. зв. велику міжнародню комісію. Її головою був директор віденської опери Клеменс Кравс, членами диріґенти, композитори, віртуози з усіх сторін Европи, люди з іменем міжнароднього значіння. І так у комісії для співаків засідали м. ін. такі відомі диріґенти як Джорджеску (Букарешт), Фітельберґ (Варшава), Нордіо (Больонія), Полляк (Гамбурґ), Рільман (Париж), Ніліюс, Геґер і ін., композитори: Маркс, Корнгольд, Берґ, Веллес, співаки Бендер, Дуган, Ерб, Ерґер, Маір, Вільдбрун і ін. В комісії для пяністів Бакгавз, Каселля, Корто, Філіп, Реберт, Розенталь, Зауер, Штаерман, Турчинський, Байнґартен і ін. На протязі 3-ох тижнів щодня відбувалися у великій салі „Музікферайну" від 10-ої год. конкурси для пяністів, від 3-ої для співаків. Вони були прилюдні і саля двічі в день повна публики.

Учасникам самого концерту — отже тим, що співали чи грали перед великою комісією — признавали відразу якесь відзначення або вони просто „перепадали", або їх призначали до т. зв. „тіснішого вибору". І так з 250-ти співаків, що станули до першої (малої) комісії, перейшло перед велику комісію яких 170, а з цих уже тільки сорок вибрано до „тіснішого вибору". Скільки хвилювань пережили учасники, скільки нервів коштує такий конкурс — знає хіба тільки той, що сам колись проходив його.

Очевидно не могло обійтися без всяких „закулісових" інтриґ, протекцій, знайомств і т. п. головно поміж віденськими педаґоґами, які були членами комісії, а яких учні брали участь у конкурсі. І приїзжі члени комісії в сильний і звичайно не дуже делікатний спосіб протеґували своїх краян, а ще сильніше — краянок... Для прикладу офіційний представник наших сусідів, п. В., якого близька знайома (як казали злі язики: дуже близька) пяністка перепала вже при другій комісії, все таки зумів її — нікому не відомо, як — дотягнути аж до останніх, найвищих розгривок та й ще виборoти для неї відзначення!

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ.

Очевидно як і скрізь, так і тут найбідніші були українці, вони не мали нікого, хто за них боровся би... Тому їх перемоги мусимо вважати вдвоє більшими. При „тіснішому виборі", до якого станули так у пяністів як і у співаків по 40 суперників, температура на салі, очевидно поміж самими учасниками, сильно підвищилася. Почалася вже боротьба за те, хто перейде до останньої комісії, до т. зв. „найтіснішого вибору", що вже само собою означало найбільше виріжнення з усіх суперників. Цих „щасливців" залишилося врешті по 29 (із 250-ти!) співаків і пяністів — між ними по одному українцеві: між співаками п-ні Марія Сокіл, між пяністами Тарас Микиша.

Слово про українців, учасників конкурсу. Крім двох згаданих осіб, з яких перша — популярна й відома всьому нашому громадянству, друга — Тарас Микиша (син відомого оперового співака з Москви) відомий у Львові з Шопенівського конкурсу у Варшаві і львівського концерту, недавно відзначений на пяністичному конкурсі в Будапешті — брали ще участь в конкурсі: п-ні Гординська-Каранович, пяністка, колишня учениця В. Барвінського, і Олександер

М. Йогансен написав про критиків, що додержуються „такої глибокої позиції: все, що написано в книзі, все це так було й насправді. Написано „я" — то це значить автор. Написано, що Дон Хозе Перерейра перетворився в Данька Харитоновича Перерву — під впливом сонячного проміння, значить перетворився підо впливом сонячного проміння. Який не написано абсурдний жарт — Іона Вочревісущий сприйме його в серйоз і зробить висновки..

„Виж не посмієте твердити, що цей знаменитий корифей — ідіот? Ви навіть не наважитесь констатувати, що він — кретин? Чи не так?" („Металеві дні" Одеса, ч. 6. 1931 р. стр. 41—42).

Навіть сам Сухино-Хоменко, в одній своїй статті спрямованій проти Коряка писав:

„Наші часи являють собою зразок захоплення людей „критикою" і „літературною" діяльністю. І здається найбільше в наші часи літературних „критиків" — всі шукають „соціольоґічного" еквівалента: письменники кидають свою безпосередньо-художню роботу й „критикують" один одного, ґазетярі стають „критичними" ватажками, просто дилетанти, коли не друкують їхні вірші, пишуть „критичні" розвідки. І від цієї „критики" стає такий ґалас та ґвалт на літературній вулиці — що ще й мягко назвав Бухарін цих „критиків" крикунами". (Цитую за Щупаком, „Кр." ч. 7—8, 931. стр. 40).

В одному провінціяльному літературному місячнику („Стапелі" — в Миколаєві) було якось надруковане оповідання Ол. Біл. про червоноармійця Птушку. Птушка дістав від матері листа, де мати пише: „іще Севька на нашій хаті всякі нехороші слова написав". Парубок так розгнівався, що... почав сам ретельно вчитися грамоти. І от за яких пару місяців уже сам Птушка пише матері: „...іще йому скажіть (отому Рижому Сенці. — П. К.), як я нині знаю грамоту, то приїхавши у відпустку, змажу всю його хату, а також і морду заодно".

Щось сучасна комуністична критика тоже вже загадує оцього Птушку...

Коломийчук, співак. Як прикро було вам, українцям, коли з естради, з якої кожнораэово заповідали імя й назвище учасника і державу, до якої приналежить — по пашпорту! — ні разу не прозвучало слово „Україна". При наших чотирьох учасниках заповідали: п-ні Сокіл — Польща, п-ні Гординська — Австрія, п. Микиша — Росія, п. Коломийчук — Румунія... Всетаки — мабуть уперше в цій салі — українське слово залунало з естради: п-ні Сокіл співала перед усіма комісіями, аж до „найтіснішої" включно — по українськи...

Ще одна велика хиба при організації конкурсу: співаки мали змогу порозумітися з акомпаніятором, який мав їм акомпаніювати на естраді — на 10 хвилин перед своїм виходом! Наслідки — на 10 хвилин перед своїм виходом! Наслідкі — подвійне хвилювання, но і часті неком того — подвійне хвилювання, но і часті непорозуміння з акомпаніяторами, ріжниці з темпах, нюансах тощо.

РЕЗУЛЬТАТИ

Цих 29. співаків чи пяністів, які станули до „найтіснішого вибору" — вони справді виявили найвищу „клясу" щодо голосу, музикальности та виконання.

Вибір комісії у пяністів — 2-а год. вночі! — щодо першої нагороди впав на Болеслава Кона з Варшави, який зовсім на це заслужив, тому, що грав просто безконкуренційно. Поміж співаками першу нагороду призвали (на другий день, після 12-ої год. в ночі!) француженці п-ні Жуґле, якій чимало (а може й головне!) помогла така обставина: саме в ті дні австрійський канцлер робив заходи за французьку приязнь у Парижі...

При кінці ще кілька слів про мляве, а може просто недбайливе переведення самих „музичних свят" напротязі цих трьох тижнів не діялося в місті абсолютно нічого святочного: ні в опері, ні на концертах. В опері було декілька першорядних вистав, але їх можна чути і підчас звичайнісінького сезону: щодо концертів, то їх було всього на всього три: один з почину (і на власний рахунок) будапештенської симфонічної орхестри дириґент Клемперер, соліст Барток), другий камерний концерт „Т-ва приятелів нової музики", третій, в якому як дириґент і соліст виступав Альфред Корто, під протекторатом французького амбасадора, мав характер більш політичний і товариський, ніж чисто мистецький, не вважаючи на безпечерну повагу особи самого концертанта. Але імпрез від комітету „муз. свят" — взагалі не було...

Та це все з певністю не вплине на те, що й на майбутній рік Відень — „дер кляйне Ґернеґросс" — знову захоче пригадати світові своє виїмкове значіння в музичному житті і охоту репрезентувати цю свою ролю.

Антін Рудницький.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

БУРЕ ВУГІЛЛЯ І ЙОГО ЕКСПЛЬОАТАЦІЯ. — БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ КОНЦЕРН НА ВОЛИНІ.

Одна з варшавських газет принесла тепер вістку, що бельґійський фінансовий концерн робить заходи в урядових колах у Варшаві, щоби дістати концесії на експльоатацію бурого вугілля в кремінецькому повіті на Волині. З уваги на наш національний терен, як і теж на деяке зацікавлення бурим вугіллям, що проявляється в останньому часі в наших інжинірських колах, поміщуємо цю вістку в українському відділі нашого огляду і хочемо небавком присвятити цій справі окрему статейку.

Польська хроніка.

АКТИВНІСТЬ ПОЛЬСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ НА СВІТОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

З самого початку не обійшлось без дисонансів. Делеґат Польщі не ввійшов до президії конференції, дарма, що ввійшли туди репрезентанти менших держав, як: Чехословаччини, Мадярщини, Голяндії, Швеції, Еспанії і Арґентини. Великодержави розяснювали це тим, що польські делеґати мають вузькі, суто господарські уповноваження. На льондонському терені виявляє польська делеґація велику рухливість. Одначе її пропозиції, так як багато інших пропозицій „приняли до відома", себто вислухали і записали в протоколи. Ці пропозиції були ось-такі: 1) ступневе скасування девізових обмежень для біжучих платностей, 2) заключення конвенції, що ступнево ліквідувалаб обмеження в товаровому обороті. Польські делеґати присвячують велику увагу і дають активну підтримку аграрному бльокові („бльок трьох морей: Адрійського, Балтійського і Чорного"), що бореться за збут і ціни сіль.-господарських продуктів. Зокрема ведуть поляки переговори у справах торговельних з австрійськими, швайцарськими, італійськими й іншими делеґаціями.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕННЯ ПОЛЬЩІ.

Останнє справоздання Банку Госп. Краєвого дає освітлення загального положення. Суттєве в ньому булоб ось-що: на міжнародньому терені більша звижка цін на металі і кольоніяльні товари, а незначна на збіже має випадковий і переходовий характер. В обороті капіталами труднощі істнують далі. У Польщі заміна долярових вкладів на золотові майже спинилась. Мабуть широкі маси вірять, що долар не може впасти нижче в ціні (останні дні хіба захитали цю віру!). З банків золотові вклади відпливають, оживляючи інвестиційний рух. У щадничих інституціях як прим. П. К. О. й інші вклади ростуть. Ціни збіжа після хвилевої поправи знову погіршились. Стан промисл. продукції незначно піднісся. В деяких галузях (залізо, текстильна, металі, дерево, цемент, цегла) ознаки сезонової поправи. Торговельні обороти нижчі, ніж минулого року при частинній тенденції зросту. Число безробітних дещо понизилось. До цих думок Банку Г. Кр. додамо, що розмір кредитів у Банку Польському як теж обіг банкнотів далі сильно зменшився (покриття дійшло до 46.77, себто на 16 проц. більше, ніж того вимагає статут), а це вказує, що дефляція в Польщі загострюється.

ЖИДИ В ПОЛЬЩІ НАДАЛІ БОЙКОТУЮТЬ НІМЕЧЧИНУ.

Гасло господарського бойкоту гітлерівської Німеччини прибирає на силі. Його реалізує плянова Централя Союзу Купців у Варшаві через спеціяльно вибраний комітет. В останніх днях мав цей комітет чергове засідання, намічаючи нові способи контролі успіхів бойкотової акції. Він вирішив притягнути до акції купців-детайлістів.

АКЦЕПТАЦІЙНИЙ БАНК ПОЧИНАЄ ДІЯЛЬНІСТЬ.

Ми подали в свій час в „огляді" вістку про організацію нового державного банку, якого завданням є рятувати дідичів і хліборобські маси від наслідків короткоречинцевого обдовження. Дня 27. червня появився виконавчий розпорядок до відповідного закону і „Акцепт. Банк" уже правно істнує. Обсяг його завдань дотичить теж нашої кредитової кооперації. Окрема статтє посла Луцького в Г. К. Ч. (ч. 23) і подана в ній вістка про листування Рев. Союзу з Мін. Скарбу в цій справі вказує на те, що наша кооперація зацікавилась уже новим банком і кредитово-ґарантійними можливостями звязаними з його істнуванням.

Світова хроніка.

ВІД ДЕКЛЯРАЦІЇ ГУЛЯ ДО ПРИЇЗДУ ЧЛЕНА „МІЗКОВОГО ТРУСТУ" РУЗВЕЛЬТА. — ДАЛЕКОЙДУЧІ ПЕРЕДБАЧУВАННЯ.

В осередку господарського зацікавлення світа стоїть дальше те, що діється в будинку льондонського „Ґеольоґічного Музею" і в будинку „Банку Анґлії". Декляpація американських делеґатів, у якій вашингтонський уряд висказує погляд про недоцільність під цей час стабілізації валют, спричинила просто стан задеревіння. Хвиля песимізму розлилась широко, забираючи у свої обійми навіть тих, що досі силкувались бути або таки були оптимістами щодо результатів конференції. Невеселі гороскопи дальшого інфляційного суперництва доляра і фунта, ба нова значна курсова обнижка доляра і покинення золотового паритету через Естонію (характеристичний факт поширення інфляційного фронту) — ось поважні причини для паніки. І нервовість усіх делеґатів (Мекдональд, як господар, мабуть виняток) підкреслюють усі кореспонденти ґазет, що на місці слідкують за настроями і роботою конференції. Не поміг і приїзд проф. Молея. Усі делеґати ожидали його приїзду, як жидівська громада приїзду рабіна. „Дер ребі комт, дер ребі комт, дер ребі іст шон да". Коли ж він уже справді приїхав, то носи похнюпились. Показалось, що він не рабін-чудотворець, а „звязковий старшина" (як себе назвав) поміж президентом Рузвельтом і американською делеґацією. Провідник цієї делеґації Гуль, заявив на днях, що поширена думка немовто внутрішня господарська політика Америки виключає міжнародню співпрацю неможлива. Треба знати, що ця госп. політика це перш усього обезцінений доляр, який приніс зі собою госсу (зріст) цін та виразні прояви ліпшої коньюнктури на терені Зл. Д. П. Америки. Всі інші делеґації, крім американської, мають тверде переконання, що всяка праця над санацією світового господарства неможлива без стійної реляції усіх валют (отже теж доляра і фунта) до золота. Через те залишаються дві можливості, які опублікував недавно в голяндській пресі провідник госп. комісії льонд. конференції, премієр Голяндії Колійн: або відкладення конференції до часу аж Америка змінить свої постанови або госп. співпраця держав без Америки. Третя можливість, яку він передбачує і ставить сам на останньому місці (дальша праця комісій з тим, що може прецінь дійде до конкретних результатів) має багато прихильників, хоч мало промовляє за її доцільністю.

В. Н-вич.

Рузвельт про знижку доляра.

НЮ ЙОРК, 1. VII. ПАТ. През. Рузвельт заявив, що доляр взагалі не коливався у своїм курсі; ступневу обнижку його вартости проводять доцільно, при чому він не дійшов ще до рівня, потрібного для його стабілізації. Стабілізація доляра малаб тепер некорисний вплив на торговлю Зл. Держав та їх становище на льондонській конференції.

Довкола золота на льондонській конференції.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Французький міністр закордонних справ Бонне відбув у Льондоні нараду з делеґатами держав, що мають паритет золота й устійнив спільну декларацію, яку підписали покищо Бельґія, Франція, Голяндія, Італія й Еспанія. На конференції з журналістами заявив Бонне, що всі ці держави вирішили за всяку ціну вдержати валюту на сучасному рівені та що ціль і наради конференції залежить від тієї стабілізації. Декляpацію передали опісля американській делеґації, що переслала її до Рузвельта. На його відповідь дожидають всі. Сподіються, що Анґлія підпише теж згадану декляpацію, а за нею й інші держави; Америка мабуть теж погодиться підписати її, бо декляpація зобовязує дуже мало і є скоріше пляном платонічно-згідної долі усіх стримати флюктуацію валюти.

ПАРИЖ, ПАТ. Як повідомляють з Ню-Йорку, през. Рузвельт не задумує в найближчому часі стабілізувати доляр, з чого Америка має поважні користи. В столиці нюйорської фінансієра, Вол Стріт, затрівожилися декляpацією держав, що беруть участь у льондонській конференції, бо Америка мусітиме заявитися на всі курси американських бірж і поважно обнизилаб курси американських бірж і поважно обнизила ціни сирівців. Одночасно фінансієра Ню-Йорку розуміє, що загальне опрокинення паритету золота викликалоб хаос і грізну ситуацію для всесвітньої торговлі.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Бюро Райтера довідується, що труднощі для згоди у фінансових справах мають в основі теж ріжниці думок американської та індійської делеґації. Американці вимагають, щоб Індії обмежили на довший час торговлю сріблом, індійці відповідають, що це з ріжних причин зробити важко.

—o—

Резолюції про паритет золота.

ЛЬОНДОН, 1. VII. ПАТ. Вчора відбулися в м-стві закорд. справ збори делеґатів усіх держав з паритетом золота. Резолюції зборів доручають усім державам, яких валюта обснована на золоті, затримати паритет, а державам, що відступили від нього, повернути знову до притету у відповідних для кожної держави часі й межах. Держави з паритетом золота готові боронити свого становища за всяку ціну.

—o—

Австрія проти націонал-соціялістів.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Віденський сойм уневажнив мандати націонал-соціялістичних послів, які 15 зложили устами Фравенфельда свою заяву і вийшли зі салі нарад. Гурт націонал-соціялістів пробував робити під соймом демонстрацію, яку поліція зліквідувала, арештуючи кілька осіб. Загально думають, що націонал-соціялістичних послів, які втратили мандати, арештують. Сойм Каринтії задумує відібрати і своїм націонал-соціялістичним послам мандати.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Канцлер Дольфус виголосив промову, у якій зазначив, що Австрія має створити міст між Німеччиною й Европою і в менті, коли світ відвертається від ґерманізму, виказати стару, християнсько-німецьку культуру. Німецько-австрійські взаємини будуть, на думку канцлера, виясненні, коли націонал-соціялістичний рух буде в Австрії зліквідований. Австрія — заповів Дольфус — буде гостро боронитись проти націонал-соціялізму.

—o—

Кара смерти й для малолітних

У законі проти політичних убивств у Болгарії поробили деякі важні зміни. Передовсім смертних присудів не будуть предкладати королеві до потвердження. Смертю каратимуть і малолітніх політичних убивників. Для тих, що схоплюють політичних противників, поставлена кара 15 літ тюрми. Коли схоплений не вернеться до місяця, того, що схопив політичного противника, покарають смертю

—o—

Що робитиме німецьке міністерство пропаґанди?

БЕРЛІН, 1. 7. ПАТ. Гітлер видав розпорядок про те, що має робити міністерство пропаґанди. За цим розпорядком передано цьому міністерству інформаційно-пресовий відділ мін. закорд. справ та всі справи радія з міністерства пошти.

Заборона свята на Маківці.

Всі інтервенції в справі відкликання заборони свята на Маківці не мали ніякого успіху. Свято цього року не відбудеться.

—o—

АРЕШТОВАНІ АНГЛ. ІНЖИНІРИ ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ.

30. червня відбулася нарада англійської ради міністрів у справі англійсько-більшовицьких взаємин. 1. липня відбулася знову балачка між Саймоном і Літвіновом. Зачувати, що ті переговори довели до порозуміння, завдяки якому два арештовані англійські інжиніри вийдуть на волю. Рівночасно заключать нову торговельну умову між Англією та СРСР.

—o—

ВІДЛЕТІЛИ 24 ІТАЛІЙСЬКІ ГИДРОПЛЯНИ.

У суботу відлетіли з Тосканського заливу біля Орбетельо 24 італійські гидропляни під проводом ген. Бальбо, щоби в чотирьох великих етапах перелетіти північний Атлянтик. Перший відлетів в год. 5.40 рано ген. Бальбо. Решта гидроплянів вистартувала до 20 хвилин. Усі літаки є типу „Савоя Маркеті", на яких у 1930 році перелетіли південний Атлянтик. Крім італійських емблем літаки означені 4 початковими буквами назвищ командантів поодиноких груп: Бальб, Пелл, Люнг. Літаки уформані в 4 ескадри. Проводить летові чорна ескадра, потім летить зелена, біла та червона. Це барви італійського прапора. Кожний літак має два мотори силою 900 парових коней, а може забрати 3.500 кг. топлива. Найбільша скорість 280 км. на годину, пересічна скорість 240 км.

Ескадра звернула насамперед до Ґенуї, в 8. год. була над Міляном, в год. 8.20 літаки перелетіли швайцарський кордон і летіли над Альпами на висоті 6000 м., що є найтяжчим відтинком першого етапу лету. Перелетіли понад Альпами щасливо. В год. 9.30 літаки були над Базель, відси полетіли в напрямі Баденії. У Швайцарії супровожали італійську ескадру швайцарські літаки. В год. 9.50 ескадра перелетіла здовж Шварцвальду, в год. 10.15 бачили її в Карльсруге, 15 хв. опісля в Мангаймі. Ескадру провожав німецький літак. У найближчих годинах ескадра осяде в Амстердамі, де доповнить запаси бензини, потім відлетить до Ферст оф Форст у Шотляндії, або до англ. стації маринарки в Льондондері в Ірляндії. В Льондондері ескадра побуде два дні, щоби справдити видержавість літаків, потім відлетить до Рейкавіку в Ісляндії. Опісля пічнеться найтрудніша частина лету з Гренляндії. В Америці полетить ескадра понад заливом св. Лаврентія до Монтреалю, відтам над Велике Озеро. Зчерги літаки задержаться в Дітройті, потім у Шикаґо. Здовж шляху, яким летить ескадра, потворили летунські бази, що мають усякі технічні запаси. На північних водах кружлятимуть два італійські підводні човна та даватимуть ескадрі через радіо вказівки про атмосферичні умовини.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ У БЕРЛІНІ УСТУПИВ.

У звязку з уступленням польського посла в Берліні Висоцького в варшавських політичних колах кажуть, що його наслідником буде начальник західного виділу м-ства закордонних справ д-р Ліпський. Висоцького іменують амбасадором у Римі.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМІЄР У РУМУНІЇ.

У суботу відїхав до Румунії польський премієр Єнджеєвич. Лікуватиме над Чорним Морем жінку та сина. Єнджеєвич побуде в Румунії кілька днів, а в повороті поступить до Букарешту, де відвідає румунського премієра.

Велика повінь на Закарпатті.

УЖГОРОД. ПАТ. Внаслідок безупинної зливи повінь на Закарпатті прибирає широкі розміри. Найгрізніша вона в поріччі Тиси, що піднялася 5 м. понад нормальний стан, ненотований від 1913 р. Широкі простори краю залляла вода, в кільканацятьох оселях були випадки втоплень. Більше як 1.500 осіб найшлося без даху над головою, евакуованим погрожує голод внаслідок цього, що спекулянти підбивають ціни харчів.

Господарський бльок 5 держав з виключенням Польщі.

„Курер Львовскі" приніс таку власну телеграму з Парижа: „Експозе Бонкура, яке він виголосив вчора в закордонній комісії французького парляменту, доказує, що Фрація задумує розвязати австрійську справу по думці проекту Тардіє, тобто створити бльок пятьох придунайських держав з виключенням Польщі. Ні в експозе Бонкура ні в пресі не було, цікаво, ні слова про Польщу. „Тан" апробує беззастережно погляди Бонкура, особливож задуману позичку і тільки „Журналь де Деба" добачує в цій промові Бонкура ревізійну і грізну для мира спробу."

Невже замах ОУН?

Польська преса, а зокрема „Іл. Курер" і „Век Нови" принесли вістку про новий замах ОУН, що мав статися в Сокальщині: Невідомий мужчина вліз вночі після „Свята Моря", що відбувалося при участи війська і стшельців у Сокалі, до мешкання команданта кінного загону стшельца у Мишкові, Павла Палки й освітивши йому голову електричною ліхтаркою, стрілив до нього 4 рази. Важко раненого Палку перевезли до лічниці у Сокалі, а негайне слідство з поліційним псом довело поліцію до села Боратин, де й арештували 4 особи, запідозрілі в цьому замаху. Прізвища їх тримають покищо в тайні, але польська преса знає, що це нібито замах ОУН. Крім цього пише ця преса, що до учасників „Свята Моря", які вертали з Сокаля до дому, стріляв хтось вночі в Поздимирі та Яструбичах. Скільки в цьому правди — невідомо.

НОВИНКИ

— **Храмове свято в оо. Студитів у Львові.** Чудова деревляна церковця оо. Студитів на Кайзервальді у Львові святкує, як відомо, в день св. Івана свій щорічний храм-празник. Цього року це храмове свято має відбутися особливо торжественно, бо якщо позволить погода, то у ньому візьме участь Ексцел. Митрополит Шептицький, що виголосить до зібраного народу святочну проповідь. Не сумніваємося, що в пятницю 7. ц. м., в день св. Івана, зароїться церква оо. Студитів і площа біля неї від українських львовян і від довколичного населення. До церкви оо. Студитів від личаківського двірця всього 5 хвилин ходу.

— **Колишні абітурієнти академічної гімназії** з 1908 року зложили з нагоди товариського зїзду в дні 29. червня ц. р. 30 зол. на товариство „Руслан".

— **Хор кубанських козаків** виступить у Львові в середу 5. і четвер 6. липня в салі Театру Ріжнородностей. У програмі козацькі пісні, танки та козацький табор. Білети в касах міських театрів і касі Бюра Або при вул. Рутовського ч. 20 (тел. 26-56).

— **„Українсько-Польський Бюлетен"** з дати 25. червня ц. р. ч. 8. приносить обширну статтю Е. Кирка про Миколу Хвильового, статтю В. Біднова про Українське Історично-Фільольогічне Т-во в Празі та відповідь І. Кедрина на статтю Адольфа Бохенського про рижський договір.

— **„Цвіркун" на Буковині.** Львівський український театр „Цвіркун" добув по довгих заходах дозвіл виїхати на низку вистав до Румунії. Як нас інформують з управи „Цвіркуна", дає він тепер свої вистави у Вижниці, звідки переїде до інших міст Буковини.

— **Полекші у львівських трамваях.** Від 1. липня дирекція львівських трамваїв завела знижкові білети по 15 сот. на деяких частинах трамваєвої лінії. За 15 сот. можна буде їхати возами ч. 1. і 8. від вул. Гофмана до кінця Личакова, ч. 8. від вул. Городецької — вул. марш. Фоша до стації на Богданівці; ч. 2. і 10. від пл. св. Софії до Технічної школи; ч. 10. від Замарстинівської — вул. Татарська до Замарстинівської рогачки; ч. 3. від вул. Бема — Янівської до Личаківської рогачки; ч. 3. від вул. Тарновського до кінця вул. св. Петра; ч. 4. від вул. Іссаковича до кінця вул. Листопада; ч. 4. Підвалля до Високого Замку; ч. 5. і 9. від Підзамча на Габріелівку. На головний залізничий двірець знижок нема.

— **Нова трамваєва лінія у Львові.** Місяць тому почали у Львові будувати нову трамваєву лінію, що йтиме вул. Понінського до Персенківки. Досі збудовано вже близько половину її, м. ін. виконано важкі переходи на вул. св. Софії і Понінського та до половини проектованого шляху заложено залізні стовпи, що підтримуватимуть електричні проводи над рейками. Якщо робота піде дальше тим самим темпом, нову лінію відчинять уже в половині серпня ц. р.

— **Найближчий транспорт до Зл. Держав Півн. Америки.** Найближчий транспорт еміґрантів до Зл. Держав відїде з Варшави 10. і 11. липня, а корабель „Пулаский" відпливе з Ґдині 14. липня. Перед відїздом слід порозумітися з Еміграційним Синдикатом, щоби дістати посвідку на знижкові білети до Варшави.

— **Директор трамваїв має більшу емеритуру ніж президент Польщі.** Варшавський маґістрат ухвалив емеритуру для нач. директора варшавських трамваїв бувш. міністра залізниць інж. Кіна. Кін це одинокий м. директор, якого платні не зредукували. Тепер від 1. серпня Кін одержуватиме емеритуру від цієї незменшеної директорської платні 3.700 зол. місячно. Емеритура президента Польщі виносить около 1.050 золотих.

— **Карти вступу до консуляту Зл. Держав П. Ам.** Хто дістав карту вступу до американського консуляту повинен звернутись до бюра (Львів, Еміграційний Дім, вул. Вишневецьких 4), щоби приготувати документи подорожі, та документи, яких вимагає американський консулят.

— **У льосуванні долярівок** впали виграні на такі числа: 12.000 дол. на ч. 121.3446; 3.000 дол. на ч. 674113, 84673; 1000 дол. на ч. 1082122, 535141, 256300, 272893, 124095, 295354, 529164; 500 дол. на ч. 1045409, 326479, 1453695, 1082793, 289003, 612821, 61837, 192676, 187119, 456451; 100 дол. на ч. 1496031, 1274484, 277690, 377518, 910092, 746351, 761693, 501640, 15075, 210945, 181796, 183099, 188878, 576520, 1224016, 302443, 559274, 1147708, 867957, 1311618, 702114, 1078994, 512045, 1093695, 810047, 57091, 669528, 1378703, 1378890, 186655, 723957, 674165, 385920, 977151, 1438828, 1385675, 666867, 1111729, 273022, 1079574, 884406, 1226138, 705247, 1050777, 1105754, 1418806, 485481, 451767, 3964, 1450137, 24845, 533879, 510262, 229795, 84608, 958001, 809825, 1428427, 1205028, 58106, 1331405, 105308, 1352884, 1313212, 1496864, 198274, 10145, 194042, 1086408.

— **„Дух" на Замарстинові.** Торговець овочів зі Замарстинова Фішльовіц тому 10 днів випав із залізничого вагону біля Жовкви. Його забрали до шпиталю. Фішльовіців спільник сказав Фішльовіцевій жінці, що її чоловік помер. Коли ж нічю на суботу Фішльовіц прийшов до дому та застукав до вікна, жінка злякалася, бо вірила, що то прийшов дух її чоловіка. Кричала, щоби забрався назад до гробу, а коли дух не відступав від вікна, впала непритомна на землю та при цьому розбила собі голову. В грізному стані відвезли її до шпиталю.

— **Лат. священик постріляв хлопця.** В ночі з 8. на 9. м. м. постріляв парох Соколі к. Камінки Стр. кс. Баліцький Степана Баку с. Михайла, літ 20, котрий пас коні на його сіножаті. Хлопець дістав 13 шротів, на ноги не може ставати і лежить донині слабий.

— **Коновальцеві заборонили їхати до Італії.** Телефонограма „Веку" з Варшави доносить: „Начальник ОУН, Коновалець, звернувся був до італійського посольства в Берні, прохаючи дозволу на вїзд до Італії. Посольство відмовилося дати такий дозвіл, мотивуючи дорученням вищої влади. В колах української еміграції в Женеві догадуються, що ця заборона звязана з неґативним становищем Муссолінія до українських плянів Розенберґа. Польська преса два-три тижні тому інформувала, що полк. Коновалець був в Італії і в Римі і тоді не робив йому ніхто ніяких пашпортових труднощів. Дивно, чомуб мали ці труднощі робити тепер, тай взагалі дивно, чому Коновалець мав би так швидко їхати наруге до Італії.

— **Соромився.** 17. червня італійський міністр летунства Бальбо підчас пробного лету на новім бомбовім гидроплянi впав як бомба до моря і малощо не втопився. Щоби рятувати престіж воздушного генерала вістки цієї не дали до преси.

— **По скарб з Рад. Союзу до Польщі.** В районі Томашевич на Виленщині придержала прикордонна сторожа якогось Козлова та Кошуна, з витебської округи, що йшли з джаганами й сокирами до Польщі. У слідстві заявили вони, що ще в 1920 р., коли більшовики були на Виленщині, закопали вони з доручення одного комісаря великий скарб і тепер вибрались по нього. Оба аматори на скарб мали при собі теж плян, де його закопали, але коли вислали з ними вояків і згадане у пляні місце розкопали, не найшли нічого, хоч Козлов присягав, що памятає докладно місце і осіб; а може комісар пізніше викопав скарб сам. Пошукавши на спілку з цікавими скарбокопами ще кілька днів без вислідy, військо відставило їх назад до Рад. Союзу.

— **Вичищують колгоспи і міліцію.** На рад. Білорусі почали, як повідомляють з Минська, масово „вичищувати" службовиків та керманичів колгоспів, кооператив й установ. Кількадесятьох службовиків звільнили. Переводять теж „чистку" в минській і провінціональній міліції, з якої звільнили теж кільканацять осіб.

— **Ріжні вістки.** До міської ради в Данціґу вибрали 30 нац. соціялістів, 10 соц.-демократів, 8 центровиків, 7 комуністів і тільки 1 поляка. — В Лодзі згоріла 3-поверхова фабрика Зайдмана, що згинув серед вогню. — Невідомі злочинці напали на хату Парашки Глібчук в Кутах Ст., забрали їй під терором револьверів 221 дол. та одежі на 700 зол. і втікли. — В Даціґу завісили щоденник соціялістів „Данц. Фольксштіме" за передрук одної статті з „Кур. Поранного". — Новий генер. секретар Союзу Народів, Авеноль, почав урядувати Сер Дрюмонд, що був досі на тому становищі, виїхав з Женеви. — Нім. уряд повідомив офіціяльно апост. столицю про розвязання партії католицького центру. — В районі Григорович перейшло д о Польщі з Радсоюзу 7 мужчин і 5 жінок. — Китайські студенти створили на зразок гітлерівців союз, що має на меті рішуче поборювати комунізм. Протекторат над союзом обняв Чанг-Кай-Шек.—В Казімержи Великій пов. Пінчів згоріло 46 загород. — На Гор. Шлеську зредукували 428 службовиків; у басейні Домброви — 200 робітників. — В Катовицях почала працю фабрика бетонових домовин. — В Барейрана (Португалія) вилетіла в повітря фабрика пороху, причому втратило життя 9 робітників. — Під шкільною прогулькою у Вел. Берери (Словаччина) заломався старий міст на ріці; усі діти вхопили хвилі й 4 з них утонуло. 32 інших дітей селяни вирятували. — У Відні відкрили скромний памятник, бронзовий бюст, винахідникові писальної машини Петрові Міттергоферові. — У Льондоні помер власник 30 провінціональних часописів і кількох тижневиків Чарльз Стармер у 63. році життя.

— **Жіночий міжнародній клюб у Парижі.** Цими днями відчинили офіціяльним святом перший великий міжнародній жіночий клюб у Парижі недалеко Великої Опери. Свято почалося в 3-ій год. пополудне і трівало далеко поза північ. Клюб цей ріжниться тим від англійських клюбів, що до нього вільний доступ і мужчинам.

— **Два сучасні рекорди.** Громадянин Шикаґа, Евген Вінджі, може оповідати про те, як він покинув свою жінку 5 хвилин після шлюбу. Його жінка була гідна його і дістала в суді дозвіл за... 3 хвилини.

— **Новий практичний винахід.** На англійських двірцях можна від якогось часу запримітити, як пасажири самі пхають перед себе тяжкі валізи та скрині. Можливе це завдяки такому простому винаходові: Під сподом пакунку причіпляють колісце, так, що можна його легко посувати по землі, якби малий вагончик.

——o——

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Спірідон Губчак, директор кредитових Товариств „Віра", Народний Дім і заступник директора Української Щадниці в Перемишлі, член усіх місцевих українських Товариств помер у Перемишлі дня 21. червня 1933 в 72. році життя.

З Покійним зійшов у могилу чоловік незвичайно чесний і працьовитий, а праця половини його життя тісно звязана з розвоєм фінансових інституцій в Перемишлі. Ще на дві години перед смертю працював при своїм бюрку, при якім провів 37 літ життя і то без перерви, бо за цей час не користав з ніякої відпустки. Величаві похорони дня 23. червня ц. р. при участи всіх українських Товариств, хору Бояна і орхестри читальні „Просвіта" в Перемишлі були доказом любови і поважання, на яке заслужив собі Покійний у нашого Громадянства. Ці щирі почування нашого Громадянства для Покійного найшли також вислів в теплій сердечній надгробній промові, виголошеній іменем Громадянства п. Надр. Дюховським. В. Й. П.!

——o——

Нові книжки й журнали.

Степан Смаль-Стоцький: УКРАЇНСЬКА МОВА, її початки, розвиток та характеристичні її прикмети. Львів 1933. Вібдитка з „Дзвонів". ст. 14.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Театр нечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.

Неділя 2. липня год. 7.30 веч. останній виступ Р. Невяровича „Вбю її".

Понеділок, 3. липня вистава не відбудеться.

Кіна.

АДРІЯ: „Тайна старого роду".
АПОЛЬО: „Золотий молох".
АТЛЯНТИК: „Ігденбо" (фільма „Совкіно"), „Пригоди двійника".
КАСІНО: „Королева скорости".
КОЛІСЕЙ: „Бічна вулиця", ревія: „За рік, за день, за хвилину".
КОПЕРНИК: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х міліонів".
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить", „Симфонія 6-х міліонів".
МІРАЖ: „Добрий вояк Швейк".
МУЗА: „Жінка без будучини".
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу".
ПАН: „Готель студентів".
ПАСАЖ: „Небезпечна гра" (Том Мікс), „Пат і Патахон як стрільці".
СТИЛЕВЕ: „Герої дикого заходу", ревія „Свищимо на крізу".
ХИМЕРА: „Що може Париж".
УТІХА: „Теодозія Севастополь", ревія „Нова банда".

Закордонне радіо.

Неділя, 2. липня 1933.

Братислава (279,3) 10.15 Концерт, 18.10 Музика; **Міляно** (331,4) 20.30 „Дафні" оп. Муле; **Ляйпціґ** (389,6) 19.20 Фортепян; **Букарешт** (394,2) 20.00 „Ловці жемчугів" оп. Бізета; **Білгород** (419) 16.30, 21.00 Спів; **Прага** (486,6) 11.00 Концерт, 19.30 „Далібор"; **Відень** (518,1) 19.20 Фортепяни, **Мінхен** (532,9) 14.40 Пісні в супроводі лютні, 20.10 „Мікадо" оп. Сулівена; **Будапешт** (550,5) 15.45 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 10.30 Музика для дітей, 13.50 Солісти, 15.00 Авдиція, 16.30 Оп. і балетова музика. 17.30 Трансм. з театру.

Понеділок, 3. липня 1933.

Кеніґсберґ (217,1) 20.06 „1001 ніч" оп. І. Штравса; **Барі** (269,4) 20.30 „Отельо" оп. Вердія; **Братислава** (279,3) 14.50, 17.55 Концерт; **Міляно** (331,4) 17.10 Музика, 21.00 „Осуджения Фавста" оп. Берліоца; **Ляйпціґ** (368,1) 15.00 Солісти; **Білгород** (429,7) 19.50 Арії; **Прага** (486,6) 20.25 Гайднова соната ес-дур, 22.30 Грецька музика; **Відень** (518,1) 19.30 Віденська оперетка, 21.30 Фортепян; **Будапешт** (550,5) 17.33, 19.50 Концерт, спів, **Харків** (937,5) 13.50 Трубна орхестра, 15.10 Український квартет, 16.00, 18.30 Концерт; **Париж** (1724,1) 20.00 „Ісолін" оп. Месажера.

Львівське радіо.

Неділя, 2. липня 1933.

11.35 Місійний відчит; 12.10 Метерольог. комунікат; 12.15 Музика, спів; 14.00 „Управа льону"; 14.15 Рільн.-метеорол. комунікат; 14.20, 18.00 Грамофон; 14.45 „Як я переховував навіз колись, а як тепер і які я ввів зміни плодів"; 15.05 Концерт хору „Сурма" дирекції варшавських трамваїв; 15.30 Фортепян; 16.00 Для молоді: „Що чувати в світі", „Забутий морик", 16.30 Спів; 17.00 „Як робітники діляться працею"; 17.15 Нар. музика; 18.40 Всячина; 19.00 „Ідеальний муж" комедія Оск. Уайльда (радіофон. Теодозії Лісевич); 19.40 Почт. техн. скринька; 20.00 Орхестра, спів; 22.00, 22.45 Танкова музика; 22.25, 22.27 Спортові вістки.

Понеділок, 3. липня 1933.

7.05 Руханка; 7.20 Ран. денник, спортові вістки, 7.25 Музика; 7.26 Домашнє господарство; 12.10, 12.35, 14.55, 17.15 Грамофон; 12.33 Метеорольог. комунікат; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.30 Фортепян; 18.15 Висісновуймо сили наших рік; 19.40 Літер. фейлетон; 20.00 Трансм. з Варшави: „Чорна Мажана" („Вальдмайстер") оп. І. Штравса, Літ. фейлетон; 22.00, 22.40 Легка й танк. музика; 22.25 Спортові вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Пана В. Гарасима в Саджаві просимо подати свою стару адресу — Адміністрація.

Старшина Жіночого Кружка ім. Ганни Барвінок у Львові складає оцим якнайщирішу подяку Д-р Стефанії Коренцівній, яка добровільно сама зголосилася до лікарського нагляду в дівочій школі ім. Шевченка і на протязі останніх шкільних місяців дуже ревно і безкорисно повнила обовязки лікарки-гігієністки. 1-1

Зізд матуристів укр. гімназії в Кіцмані. Абсольвенти укр. гімназії в Кіцмані 1913 року влаштовують 12. VII. товариський зізд в Чернівцях. Програма зізду: 12. липня ц. р. в год. 9-ій рано в катедральній церкві поминальне богослуження за померших Товаришів, а потім властивий зізд, привіти, спільна фотографія і обід. Пана Директора А. Артимовича, Професорів і Товаришів, які не можуть явитися на зізд просимо прислати фотографії і листи під адресою: **Katerynluk M., paroch Sipotel pe Siret. Bucovina, Romania.** — За Комітет: М. Катеринюк. Закордонні часописи просимо передрукувати цю звістку.

——o——

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У суботу філія Банку Польського у Львові устійнила курс доляра на 6.92. Вполудне обнизила ще на 5 сотиків. У приватних оборотах платили по 6.93—6.94 зол. Вполудне платили за доляра 6.90 зол.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Девізи (трансакції).

Німеччина 211.7, Бельгія 124.85, Голяндія 357.75, Льондон 30.32, Париж 35.09, Прага 26.55, Швайцарія 172.15, Італія 47.10, червінець 0.95.

Процентові папери.

3-проц. позичка буд. 38, 7-проц. поз. стабіл. 49.25, 4-проц. поз. інвест. 101.50, 4-проц. держ. поз. прем. дол. 48.50, 6-пр. поз. конверс. 43.25, 6-проц. поз. доляр. 45.50. Банк Польський 75—75 і пів.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих	
	від	до
Пшениця двірська	33·50	34·—
Пшениця збірна	31·25	31·75
Жито одноціле	18·75	19·—
Жито збірне	18·—	18·50
Ячмінь двір. одноцілий	16·25	16·75
Ячмінь на мливо	14·75	15·25
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замоклий	13·—	15·50
Кукурудза краєва	17·—	17·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	14·—	15·—
Горох пів-Вікторія	20.—	22·—
Горох полевий	15 —	17·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·75	8·25
Вика сіра	7·25	7·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	15·25	15·75
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·—	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	9·25	9·50
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Пшоно	29·50	30·50
Просо краєве	19·—	20·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. ва.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	35·—	35·50
Пшениця збірна	32·75	33·25
Жито одноціле	20·50	20·75
Жито збірне	19·75	20·25
Ячмінь на мливо	16·—	16·50
Овес збірний	13·25	13·75
Мука пшен. люксусова	65·50	66·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	36·50	37·—
Висівки житні	9·—	9·50
Висівки пшеничні	9·25	9·50
Крупи ячмінні грубші	28·—	30·—
Пшоно ч. 1	38·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам за 30. VI. і 1. VII.: масло 2.10, 1. VII.: молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 2.80 за копу. Тенденція на масло, сметану і яйця удержана, на молоко слаба.

З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10. Видає Видавнича Спілка „Діло". За редакцію відповідає Олександер Костик.